

ARBEIDERSJEUGD

VERSLAG van de Jongerenconferentie op Zondag, 15 December 1946, te Amsterdam.

Na de opening van de conferentie werd voor de aanwezige jongeren een korte inleiding gehouden.

De spreker bracht hierin naar voren, dat de inrichting van de maatschappij afhankelijk is van het heersende economische stelsel, dat van het grootste belang is voor alle andere verhoudingen in het leven.

Het grootste kwaad waar de arbeidersklasse van nu mee te kampen heeft, is, dat de productie niet is ingericht op de behoeften van den mens maar op het verkrijgen van voordeel voor enkelingen. Hieronder heeft ook, ja juist vooral, de jeugd te lijden. De strijd van de jongeren is dus dezelfde als die van de arbeidersklasse.

De problemen van het ontstaan van de wereld, de mens en de maatschappij, zijn geen speciale jeugdproblemen, maar ook die van de arbeidersklasse.

Om in al deze dingen een helder inzicht te krijgen zullen we veel oude ballast over boord moeten gooien.

„ongoorloofd” is het wanneer er geen oorlog meer is.

Duidelijk komt dit in het hiervoren geschetste geval tot uitdrukking. De moordenaar trad „zeer cynisch” op. Doch dit was geen cynisme. Deze mens was geestelijk vermoord, hem was het handwerk „moorden” op een dusdanige wijze bijgebracht, dat hij dit moorden ook in zijn particuliere belangen wilde gaan toepassen. Hij zag het verschil niet tussen „geoorloofd” en „ongoorloofd” moorden. Daarom is hij nu „een misdadiger”, luttele maanden geleden was hij nog „een redder van het vaderland”, „een beschermer van de democratie”.

In zoverre kunnen we dus werkelijk van een psychologisch geval spreken. Echter, het is geen raadsel. Kwaar en duidelijk komt hier tot uitdrukking dat van een slachtoffer van het kapitalisme gesproken moet worden. Hier staat niet de werkelijke moordenaar voor ons. De werkelijke moordenaar is het kapitalisme, welke dezen mens het moorden tot in de perfectie heeft geleerd, hem geestelijk met de sfeer van „oorlogsromantiek” zodanig heeft verpest dat hij nog steeds in deze romantische sfeer meent te leven. Het ligt niet in de bedoeling deze moord, de daad van dezen mens goed te praten. Wel willen we dit geval in dit licht plaatsen om aan te tonen waartoe oorlog leidt, welke degenererende invloed het kapitalisme op de geest van den mens uitoefent. Dit kapitalisme weg te vagen behoort dan ook tot de plicht van elken denkenden mens. De arbeiders tot denken te brengen en daarmee, tot strijdvaardige klassebewustzijn op te kweken moet iedere Spartacist zich als 'n levenstaak zien.

Hoe moeten de jongeren echter aan de kennis van al deze problemen komen? De mens wordt door het bestaande onderwijs en de gangbare voorlichting systematisch op dit punt dom gehouden.

Dat, wat wij zoeken, is de ontwikkeling en de vorming van de jongeren. Wij moeten zelf studie maken van den mens en zijn maatschappij, en zelf nieuwe vormen voor ons leven vinden.

Na enige discussie en het stellen van vele vragen kwamen we tot deze overeenstemming:

Wij zijn allen slachtoffers van een maatschappij, die niet deugt. Daarin moeten wij onze eenheid zien. Het is voor de arbeidersjeugd zaak zich in de arbeidersbeweging thuis te gaan voelen en een voorhoede te gaan vormen in de klassenstrijd. Daarvoor is ontwikkeling en scholing nodig.

Hierna kwamen de meer praktische aan-

gelegenheden aan de orde, voornamelijk de vraag: Hoe kunnen we ons werk 't best landelijk organiseren? Vooral het vraagstuk: moet er een nieuwe jeugdbond opgericht worden of 'n comité worden gevormd dat de werkzaamheden regelt?, bracht vele tongen in beweging. Uiteindelijk werd een voorlopig comité gekozen, bestaande uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en twee andere aanwezigen, die ook te zamen voorlopig de verzorging van het orgaan op zich nemen. Een van de taken is het zoeken van contact met bestaande vrije, jongerengroepen. Zij zullen tot de volgende bijeenkomst de werkzaamheden regelen en een gestencilde blaadje als orgaan laten verschijnen. Het correspondentie-adres van het comité is:

J. de HART - KOPERMOLENSTRAAT 64 - ZAANDAM.

Aan dit adres kunnen we ook, tot 1 Februari 1947, onze vrijwillige financiële bijdragen en copij voor 't orgaan zenden.

De aap komt al spoediger uit de mouw dan wij gedacht hadden. Alle handen zijn vuil, maar wie geneert zich daar nog voor? Sjahrir heeft dit natuurlijk voorzien en geweten. Misschien heeft hij wel eens het gevoel, dat hij eeuwig water en zeep kort zal komen na het drukken van de vriendenhanden, die hem nu en straks zullen worden toegestoken.

ZES PUNTEN VAN EINSTEIN OVER DE ATOOMBOM

Aan „Atoom”, het reeds door ons besproken maandblad, ontleen wij het volgende bericht:

Prof. Albert Einstein en een reeks andere geleerden hebben een actie ingezet om een fonds van 1 miljoen Dollar bij elkaar te brengen tegen 't atoombongevaar. Zij willen de gemeenschap wijzen op de sociale verwickelingen die de atoomenergie met zich mede brengt en op de stappen die noodzakelijk zijn om een vernietiging van onze beschaving te voorkomen. Zij gaan uit van de volgende feiten, die door alle geleerden worden aanvaard:

1. De atoombom kan nu goedkoop en in grote getale worden vervaardigd, terwijl haar werking steeds vernietigender zal worden.
2. Er is geen doeltreffende verdediging tegen de atoombom mogelijk en deze is ook niet te verwachten.
3. Alle andere volken kunnen zelf het Amerikaanse geheime procédé ontdekken.
4. Een voorbereiding tegen atoomoorlog is nutteloos en zal, indien ze geprobeerd wordt, leiden tot een destructie van onze sociale structuur.
5. Indien er een oorlog uitbreekt, zullen atoombommen worden gebruikt en zij zullen onze beschaving vernietigen.
6. Er is geen andere uitweg dan een internationale controle op de atoomenergie en een uitbanning van iedere oorlog.

5 Januari 1947

Prijs 15 cent

7e Jaargang - No. 3

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Alle gelden naar Uitgeverij „De Vlam”
postgiro 168797 te Amsterdam

Kapitalisme en Arbeiders in Amerika

Enige tijd geleden zetten wij in deze krant uiteen, dat de leningen, welke de Verenigde Staten aan de verschillende Europese landen verstrekten, wel een tijdelijke volledige benutting van de in de oorlog enorm gestegen productiecapaciteit beloofden (daar de export van wapens thans wordt vervangen door een export van andere goederen), maar op den duur tot stagnatie zouden moeten leiden. Immers, Engeland en de andere schuldenaars zullen na verloop van tijd, nadat zij tengevolge van de leningen in staat zijn gesteld hun productie weer op peil te brengen, zelf gaan exporteren, enerzijds om hun schulden weer terug te betalen, anderzijds om nieuwe winsten te behalen, waar Amerika dus van concurrentie ondervinden zal. Daarbij komt nog, dat de grootste politieke en waarschijnlijk spoedig ook grootste economische concurrent van de Verenigde Staten, Rusland, met man en macht werkt aan de uitvoering van het nieuwe vijfjarenplan, dat de industriële capaciteit (en daarmee de concurrentie-capaciteit) van deze staat reusachtig zal opvoeren.

Wij zien dus dat Amerika een tijd tegevoet moet gaan, waarin zijn bevoorrechte positie steeds meer zal worden bedreigd. Aan de ene kant een buitenlandse concurrentie, aan de andere kant een binnenlandse, bij beide zal de jacht naar winst, de noodzaak om tegenover den tegenstander iedere technische vinding, elke vernieuwing dus, onmiddellijk toe te passen, leiden tot 'n enorm verlies van kapitaal, doordat telkens ondernemers de strijd zullen moeten staken. Het gevolg hiervan is, dat het grootkapitaal zich nog meer dan voorheen zal moeten aaneensluiten tot 'n super-trust, die de binnenlandse concurrentie althans beteugelt. De dreiging van buiten dwingt dus tot samenwerking. De kleine vijandschappen moeten wijken voor de grote.

De organisatie van de productie zal dus meer in handen komen van de staat, die immers het machtsorgaan van de heersende klasse is. Deze zal zich direct voor de wagen van de grote concerns moeten spannen en een deel van hun macht aan zich moeten trekken, waardoor hun tevens een

krachtiger hulp tegen de vijanden van buiten en van binnen zal worden verleend.

Het eerste zien wij in de ongekende activiteit van de Amerikaanse diplomatie in alle landen ter wereld. Wij zien het ook in de wijze, waarop de staat deze activiteit ontplooft. De lening van Engeland werd niet direct bij de banken gesloten, maar moest eerst door de staat worden goedgekeurd. De inmenging in de kwestie van het Nabije Oosten (zo belangrijk om de in dit deel van de wereld gevonden petroleum!) liep en loopt sinds de oorlog niet meer voornamelijk over de „Standard Oil”, maar over de staat.

Daarmee is niet gezegd, dat de ontwikkeling precies zo zal gaan als b.v. in Rusland of Engeland. Het Amerikaanse kapitalisme (wij wezen er reeds in het vorige artikel op) is het sterkste en tevens het meest geconcentreerde ter wereld. Terwijl in Rusland de oude heersende klasse vervangen is door een nieuwe en in West-Europa een dergelijke nieuwe klasse zich naast de oude schijnt te vormen (de grens tussen de verschillende heersende groepen binnen het kapitalisme is dikwijls niet scherp te trekken), is in Amerika de bourgeoisie zelf nog krachtig genoeg om zich niet genoodzaakt te zien de macht met de „nieuwe leiders” (bureaucraten, vakbondbestuurders, hogere technici, kortom, de „leiders” van het economisch en maatschappelijk leven, die meer dan door hun bezit door de macht, welke zij in hun functie kunnen uitoefenen, regeren) te delen. Maar ook hier is de tendens die van een toenemende concentratie van alle beschikkingsmacht over het kapitaal in handen van de staat. Of deze dan volkomen of gedeeltelijk beheerst wordt door de bourgeoisie of door de opkomende „leidersklasse”, doet in dit verband minder ter zake.

De strijd naar binnen zal, zoals wij zeiden

Uit de inhoud:

- 1 De Havenstaking in Antwerpen
- 2 De stakingen in 1946
- 3 Symptomen van het afgelopen jaar

ook meer in handen van de staat komen te liggen. Het kapitalisme voelt zich bedreigd en moet zich concentreren en straf organiseren. Aanvallen op de productie, welke in laatste instantie immers aanvallen op de zich op de derde wereldoorlog voorbereidende staat zijn, kunnen minder dan ooit geduld worden. Want het einde van de komende crisis kan geen ander zijn dan oorlog. Het kapitaal zoekt zich nieuwe exportmogelijkheden en kan deze alleen overnemen door ze den tegenstand er af te nemen. 't Verlies van de oorlog betekent ondergang. Daarom moeten alle krachten worden ingespannen om het land „sterk te maken”.

Ondanks zijn geweldige mogelijkheden zal Amerika dus voor de arbeiders toch een „arm” land worden.

De arbeiders denken nu nog weinig over deze dingen. Zij leven met hun gedachten in de „goede, oude tijd”, toen het ook voor hen mogelijk was om hun toestand binnen het raam van het kapitalistische stelsel te verbeteren.

Vanuit deze gezichtshoek moeten wij ook de mijnwerkersstaking beoordelen. Lewis, de ongekroonde koning, heeft haar uitroepen, toen blijkbaar de spanningen onder de arbeiders te groot waren geworden om haar tegen te kunnen houden. De regering, geschrokken van deze gevaarlijke bedreiging van de „nationale welvaart”, stelde bij de rechtbank een vervolging tegen Lewis in op grond van een juridische spitsvondigheid, n.l., dat er in de zich in staatsbeheer bevindende mijnen niet mag worden gestaakt, een bepaling uit de oorlogstijd, destijds gemotiveerd met de noodzakelijkheid om de productie ten behoeve van de strijd der „democratieën” niet te verstoren. Al spoedig capituleerde Lewis. Uit beschouwingen in Amerikaanse kranten krijgen wij de indruk, dat hij zich „verslagen” voelde. En inderdaad, men kan zeggen, dat hij in zijn strijd om eigen macht verslagen is. Dat echter de stakers wegens de mogelijkheid, dat Lewis wel eens in de gevangenis kon komen, de strijd moesten opgeven, is natuurlijk onzin. Zij hadden trouwens zijn aanwijzing, het werk te hervatten, in de wind kunnen slaan. Indien zij voet bij stuk hadden gehouden, had de staatsmacht hen wel kunnen hinderen, maar niet kunnen dwingen. De Amerikaanse staat kan het zich niet veroorlo-

ven om 400.000 mijnwerkers dermate te straffen, dat zij voorlopig niet meer tot werken in staat zijn.

Het lijkt ons ook zeer onwaarschijnlijk, dat de mijnwerkers hun strijd hebben opgegeven uit gebrek aan bestaansmiddelen. Want het is duidelijk, dat dit niet de voornaamste reden voor Lewis' capitulatie was. Trouwens, bij een bewuste strijdwil hadden de arbeiders in de een of andere vorm (b.v. door het in bezit nemen van de mijnen) een poging kunnen doen om vol te houden.

Het is het oude denken, gevormd in vroegere omstandigheden, dat de arbeiders ook in Amerika nog belet om nieuwe vormen van organisatie en strijd te vinden. Voor de tweede wereldoorlog had de actie door middel van de vakbonden een soms zeer duidelijk succes. Vanzelfsprekend heeft zich de gedachtenreeks „noodzaak om te strijden — vakbond (als organisator) — mogelijk succes” in hun hoofden vastgezet.

Thans, bij de veranderde omstandigheden, leidt de oude strijdwijze naar de nederlaag. Dit kan niet terstond door ieder worden begrepen, maar wordt slechts op den duur het „geestelijk bezit” van het proletariaat.

Doch ook de vakbonden zullen zich aan de nieuwe tijd moeten aanpassen. Zij kunnen niet de strijdorganisatie van het proletariaat blijven. Evenals in Europa zullen zij ook in Amerika 'n orgaan van de staat moeten worden.

Immers, de strijd kan, zoals wij zagen, niet tegen den individuen kapitalist gericht zijn, doch moet het systeem zelf aantasten. Hiertoe is de vakbond te enen male ongeschikt. Zij verenigt de arbeiders met het doel de telkens dan hier, dan daar oplaaiende strijd te ondersteunen. Zijn kas is door het grote ledenaantal goed gevuld voor een hulpverlening aan betrekkelijk kleine groepen arbeiders. Wanneer de strijd echter een meer massaal karakter krijgt, betekenen zelfs miljoenen dollars niets.

Daarbij komt, dat door de grote omvang van de vakbonden de leiding niet meer berust bij de arbeiders, die zich het vertrouwen van hun kameraden verworven hebben en zelf ook in de fabrieken en op het land of in de kantoren werken, maar bij bezoldigde „ambtenaren”, die, ook al zijn zij vroeger zelf arbeider geweest, meer en meer van hun klasse vervreemden en eigen belangen en eigen ideeën, andere dan die van het proletariaat, krijgen. Zij streven naar invloed en macht voor het apparaat, waarvan zij deel uitmaken. In plaats van dienaren van de arbeiders te zijn, worden zij tot commandanten. Zij hebben geen belang bij strijd voor de arbeiders, laat staan voor een nieuwe proletarische maatschappij. Daarin toch zouden zij overbodig zijn. Zij hebben belang bij een of meer „gematigd” kapitalisme, dat hen als bemiddelaar kan en wil gebruiken om de productie niet te laten storten en de arbeiders dus in toom te houden. Hun hoogste doel is het natuurlijk om de vakbonden een beslissende stem in het

De stakingen in 1946

Het jaar 1946 ligt nu weer achter ons. Wat heeft het ons gebracht? We willen een enkel onderdeel uit het rijk geschaakte patroon van gebeurtenissen belichten en wel in 't bijzonder, hoe de machtsverhoudingen tussen Kapitaal en Arbeid zich hebben ontwikkeld en wat de arbeidersklasse aan praktische strijd heeft gepresteerd.

Allereerst dient opgemerkt, dat de stakingsbewegingen, die direct na de oorlog door alle landen golt, zich ook dit jaar hebben doorgezet, zij het in afnemend tempo. Zowel in Engeland, Nederland, Frankrijk, België en Amerika namen ze in aantal af, terwijl de toestand voor Italië dusdanig is, dat de Engelsen en Amerikanen hebben aangekondigd per 15 Febr. hun troepen terug te trekken. Daar tegenover komt er nu in Midden-Europa enige beweging onder de arbeiders onder de druk van de uithongerings-politiek der bezettende machten. Van alle bewegingen in Europa kan men zeggen, dat ze zich tegen de wil der sociaal-democratie en vakverenigingen ontplooiden, terwijl de Stalinistische partijen vooral in België en Frankrijk, waar ze zich ministerzetels en burgemeesterposten wisten te verwerven, een vermaardheid konden verwerven in 't breken van stakingen.

Als totaal is op te merken dat de machtspositie van de bezittende klasse zich heeft verstevigd. Ze is er vrijwel in geslaagd, zowat alles wat er in de maatschappij aan organisatorisch leven bestaat, politieke partijen, vakverenigingen, jeugdorganisatie's, radio, film, toneel, de pers, tot vurige verdedigers van het „ALGEMEEN BELANG” te maken. Naar dit gezichtspunt is alles „gelijgeschakeld”. Als noodzakelijke aanvulling van de „geleide economie” bracht ze de „geleide psychologie” tot stand. En dit is zeker wel een van de belangrijkste veroveringen van de bezittende klasse, in het bijzonder van de grote kapitaalgroepen.

Het is zo natuurlijk, dat de belangen van het grootkapitaal onder het kapitalisme als „algemeen belang” voorgesteld worden. Want juist de grote kapitaalgroepen spelen zulk een beslissende rol bij het gehele bedrijfsleven, bij in- en uitvoer. Om een „gezond” bedrijfsleven te krijgen, moeten in de eerste plaats de belangen van deze grootkapitalen behartigd worden. De belangen van de kleinere kapitalisten moeten hieraan ondergeschikt gemaakt worden en daarom moeten zij in het bijzonder getroffen worden door de staatsregelingen van de „geleide economie”. En natuurlijk de arbeidende bevolking, die langs de weg

van de LOONSTOP geheel in toom gehouden moet worden, om voldoende winsten voor de grote kapitalen te kunnen brengen. De loonstop wordt tot „algemeen belang”.

Dit alles betekent, dat de bezittende klasse zich dit jaar IN POLITIEK OPZICHT steviger heeft weten te vestigen. Maar IN ECONOMISCH OPZICHT staat er lang niet zo gunstig voor. Wat er nu toe aan „opbouw” gepresteerd is, niet zo zeer een nieuwe opbouw van het economische leven, dan wel een opbouw van de politieke macht van de bezittende klasse. Geen opbouw op oude grondslagen, maar op de nieuwe van de geleide economie en psychologie. Economische dreigen haar nog allerlei ernstige gevaren. Nog in geen enkel land is ze er geslaagd een sluitende begroting te verkrijgen, zodat de staatsschulden nog voortdurend toenemen. De waardevermindering van het geld zet zich daardoor overal nog steeds door, wat zijn uitdrukking vindt in het oplopen der goedereprijsen. Op het ogenblik is deze toestand voor Frankrijk het ernstigst.

Deze waardevermindering van het geld heeft in alle landen tot telkens nieuwe conflicten geleid. We herinneren hier aan de stakingsbeweging der zeelieden, die venarbeiders en metaalbewerks in Nederland, aan de stakingen in de haven van de scheepswerven, de sleepdiensten, de post in België, de Amerikaanse stakingen op allerlei gebied, de stakingen aan de drukkerijen, de havens, de posterijen, de douanes, in Frankrijk, de havenstakingen in Engeland. Behalve in Nederland en Amerika stonden de arbeiders daarbij telkens alleen in hun strijd, ondanks de miljoenen-organisatie's, die overal rondom hen waren opgebouwd. De stakingen moesten zo goed als overal onder zelfstandige strijtleidingen worden gevoerd. En in het bijzonder in Frankrijk gingen vaak met gedeeltelijke bedrijfsbezettingen gepaard, zodat op zeer beperkte schaal de hand op het productieapparaat zelf gelegd werd. En laat ons meteen er bij voegen, dat de meeste van deze stakingen praktisch voor de arbeiders verloren gingen. Deze waren tegen de macht van de bezittende klasse niet opgewassen.

Het is juist dit punt, dat we nader onder het oog moeten zien. Voor ons komen deze nederlagen volstrekt niet onverwacht. In onze propaganda hebben we er reeds voortdurend op gewezen, dat het volmen van eigen strijtleidingen wel een absolute voorwaarde voor iedere strijd is, maar ook niet meer dan een eerste voor-

waarde. Eigen strijtleidingen kunnen niet eer dan EEN MIDDEL zijn, om de mogelijkheid te scheppen voor de eigen activiteit der arbeiders.

De praktijk heeft nu doen zien, dat dergelijke bewegingen helemaal niet tegen de moderne macht van de bezittende klasse in opgewassen. Vroeger hadden dergelijke stakingen enige kans van slagen, omdat men toen te maken had met meer of minder afzonderlijke kapitalisten, die door een staking geruineerd konden worden. Maar daar is nu geen sprake meer van. De stakingen zijn nu gericht tegen de grote kapitalen, die langs deze weg niet te ruïneren zijn en ze komen in conflict met de staat, die de gehele ontzaglijke staatsmacht er tegenover stelt. Daarom moeten de arbeiders leren begrijpen dat een staking in de tegenwoordige tijd in werkelijkheid het staatsapparaat zelf moet ontwrichten.

Dit betekent, dat de arbeiders in de nieuwe verhoudingen nog moeten leren te staken. Zeker zijn kleinere bewegingen voor beperkte, plaatselijke doeleinden, voor 't regnemen van kleine grieven in een bedrijf nog met meer of minder succes te voeren. Maar om werkelijk slagvaardig te zijn tegenover het kapitaal, zijn ze volkomen ontoereikend. Stakingen, waarbij de arbeiders het werk neerleggen en dan eenvoudig naar huis gaan, tot de staat of de ondernemer heeft toegegeven, zijn voor de tegenwoordige tijd vrijwel zinloos. De grote algemene staking in Engeland (1926), waar alle vervoer, de havens en de kolonmijnen gedurende een week stillegden en de laatste kolonstaking in Amerika zijn er de sprekende voorbeelden van. De stakingen van het afgelopen jaar leren ons:

Eigen strijtleidingen zijn wel noodzakelijk, maar geenszins voldoende. Stakingen op kleine schaal zijn „een wapen zwaard tegen een stalen harnas”. Maar vooral de Amerikaanse kolonstaking leert ons nog wat meer. Terwijl de mijnwerkers hun aanval tot het verkrijgen van de 40-urenweek openden, ging de bourgeoisie onmiddellijk tot de tegenaanval over. Zoals vroeger in het nog „kleine” kapitalisme bijv. alle textielfabrikanten hun fabrieken sloten, zodra er bij één ondernemer een staking was uitgebroken, zo deden de Amerikaanse industriëlen direct een aanzienlijk deel van het hele bedrijfsleven plat. De staking werd beantwoord met een gedeeltelijke uitsluiting, waar miljoenen arbeiders bij betrokken waren, die nu met een half weekloon naar huis gingen. Het was slechts een eerste maatregel van de Amerikaanse bourgeoisie en die had nog heel wat meer pijlen op haar oog. Maar deze eerste maatregel was al voldoende, om de mijnwerkers tot een volkomen nederlaag te voeren. En hoewel deze staking onder leiding van de vakvereniging werd gevoerd, het resultaat nu geen ander geweest zijn, wanneer de staking zich onder een eigen strijtleiding voltrokken zou hebben. Ook een eigen strijtleiding zou zonder meer tegen deze macht niet opgewassen zijn.

Daarom leren de stakingen van het afgelopen jaar ons vooral, dat geen macht door de arbeidende bevolking ontwikkeld kan worden, als ze niet meteen de hand op het productieapparaat zelf legt. Ze moet de bedrijven niet verlaten, doch er in blijven. Of ze daarbij de bedrijven stopzet, dan wel of ze die verder laat werken, maar onder eigen directie, onder zelf-bepaalde regeling van arbeid en arbeidstijd, zoals gedeeltelijk en voor een ogenblik de havenarbeiders in Rotterdam hebben gedaan, zal van de omstandigheden afhangen.

Dergelijke bedrijfsbezettingen zijn natuurlijk alleen mogelijk, als het op grote schaal gebeurt. En daarbij dient dan in het oog gehouden te worden, dat ze niet in de eerste plaats dienen, om te produceren, doch om de hele arbeidersklasse, voor zover die in deze strijd staat, tot een hecht georganiseerd front te maken, dat zowel politiek als economisch in de bedrijven verankerd is.

Dat alles leert ons de strijd van het afgelopen jaar. Tegenover de nieuwe macht van de bezittende klasse moet een nieuwe macht van de hele arbeidende bevolking komen.

Tot nu toe ziet de arbeidersklasse dit nog te weinig in. Of liever: men ziet het heel goed, doch men deinst terug voor deze ontzettend zware strijd.

Maar toch breekt het besef van de nieuwe machtsverhoudingen in verschillende opzichten door, zoals de Franse poststaking en het bezetten van het bedrijf onder eigen directie bij Renault reeds in zwakke vorm aangeven.

Het komende jaar zal ons ongetwijfeld nog veel duidelijker de nieuwe macht van de bourgeoisie tonen. Want het afgelopen jaar heeft ze in de eerste plaats benut, om haar politieke macht stevig te bevestigen, om alle draden van het economische en politieke leven in haar handen te organiseren, terwijl nu de tijd komt, om deze nieuwe macht ook praktisch aan te wenden. De arbeidende bevolking heeft niet te rekenen op een werkelijke verheffing van haar levenspeil. Door middel van de „geleide economie” bepaalt de bezittende klasse WAT en HOEVEEL we zullen eten, of we woningen zullen krijgen of kleren en tevens bepaalt ze hoeveel kanonnen ze nodig heeft; om het spel op de wereldmarkt mee te kunnen spelen en hoe sterk het politieleger zal zijn, om de arbeidende bevolking onder de duim te houden. En stakingen, zoals we tot nu toe zien, waarbij het werk verlaten wordt en de arbeiders eenvoudig naar huis gaan, beginnen daar praktisch niets tegen. De strijd om het naakte bestaan wordt nu een strijd om het beheersen van de productie, om de beheersing van het hele maatschappelijke leven.

Ondertussen eist het voeren van de strijd om de beheersing van het maatschappelijke leven een grondige omvorming in het denken van de arbeidende bevolking. Ze moet tot het bewustzijn komen, dat 't „algemeen belang” helemaal niet bestaat,

maar dat er alleen een belang van de arbeidende bevolking tegenover de kapitalistische uitbuiting bestaat. En in de praktische propaganda betekent het, dat we de arbeidende bevolking de tegenwoordige machtsverhoudingen duidelijk voor ogen moeten stellen.

WAT ONS OPVIEL

Kindertlijk onschuldig.

Minister Van Kleffens in een rede te Cleveland (U.S.A.):

Onder de grote vijf nemen twee landen 'n bijzondere positie in nl. de Ver. Staten en Rusland, die evenwel in tegenstelling tot Duitsland en Japan, vredelievende mogendheden zijn.

De aap uit de mouw.

In dezelfde rede, sprekende over het Indonesische vrangstuk, zei minister Van Kleffens:

In al onze gebieden staat de deur wagenwijd open voor Amerikaanse ondernemingen.

(Nat. Rott. Crt. 11 Jan.).

RECTIFICATIE

Pag. 5. Het Verraad, moet als volgt gelezen worden:

Daar komen veraders — zij hebben buten aangebracht.

Zou de straat hen vergeten?

Zou men hun namen weten?

Zij slapen slecht die nacht.

Zij hebben er toch notie van

Dat het getij nog keren kan.

Werft nieuwe abonne's voor „Spartacus”

Uitgeverij „DE VLAM”

POSTBUS 7046 AMSTERDAM ZUID II

Bij de Uitgeverij zijn na de oorlog verschenen de brochures:

Inauguraal adres, een open brief aan alle hand- en hoofdarbeiders der wereld . . . 0.02

Spartacus en de Verkiezingen . . . 0.05

Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht . . . 0.90

P. Aartz „De Arbeidersraden”

het eerste gedeelte verscheen in het begin van dit jaar, gebrocheerd, tegen de prijs van . . . 1.25

Het tweede deel, iets omvangrijker, tegen de prijs van . . . 2.-

Het gehele werk gebonden . . . 3.90

Al deze geschriften zijn nog verkrijgbaar!

In bewerking: Nieuwe uitgave van de „Grondbeginselen der communistische productie en distributie”

kapitalistische kapittel te geven. In Europa zijn zij reeds direct in de staat ingeschakeld, in Amerika nog niet. Doch met het toenemen van staatskapitalistische tendenzen zal hun positie tegelijkertijd ver-

anderen en binnen het heersende systeem versterkt worden. Hun rol als organisatoren van de strijd raakt uitgespeeld, zij worden bemiddelaars en helpers van het kapitaal.

NOGMAALS DOMELA HERDACHT

Een lezer schrijft ons het volgende:

Mijns inziens biedt „Spartacus” steeds vele juiste artikelen. Bovenstaande herdenking van Domela heeft echter zo'n geringschattende, vijandige toon, is zo in tegenspraak met de feiten, dat het me wel nodig lijkt den schrijver de spiegel voor te houden met de wellicht geringe kans, dat hij leert inzien dat dergelijke stukken meer verkapt persoonlijke haatgevoelens vertolken tegen de meest linkse stroming in de arbeidersbeweging en in 't bijzonder een van de oprechtste medestanders van het proletariaat, onze ouden vriend Nieuwenhuis, dan dat het maar enige propagandistische waarde zou bezitten voor de dagelijkse strijd voor een klassenvrije samenleving.

De „herdenker”, die zich nog niet ontworsteld heeft aan 't alleenzaligmakend marxisme, kan al daarom niet de gewenste persoon zijn, die 'n man als Domela in zijn werkelijke kwaliteiten voor het proletariaat kan zien en waarderen. Juist Domela, bescheiden en alle persoonsverering afwerend, wordt door hem getekend als lijdende aan „zelfoverschatting, die hem ongeschikt maakte voor ieder partijleven.” Dat Domela een man was, die door zijn verdere ontwikkeling zich niet meer slaafs genoeg gevoelde om zich ondergeschikt te maken aan welke partij of godheid dan ook, is juist die zeer belangrijke karaktergroei en vorming, die van een beslissende betekenis is voor een werkelijke verandering in de economische structuur. Wie zich als marxist, blind moet staren op de productiekrachten als de alles bepalende factor, kan daarom ook niet beseffen, dat deze psychische gesteldheid van Domela en de andere anarchisten, die deze naam verdienen, de meest noodzakelijke voorwaarde is om een klassenvrije samenleving te onmogelijk te maken.

Dat de revolutie in Rusland door verwaarlozing van de psychische kant van den individuen mens, dus van de antikapitalistische karaktervorming moest uitlopen op hetzelfde systeem van uitbuiting en slavernij, is niet moeilijk uit bovenstaande stelling af te leiden.

Maar wat den schrijver ontgaat of beter door eigen beperking niet kan waarderen is, dat Nieuwenhuis en alle anarchisten zeer zeker het belang van samenwerking met andere arbeiders inzien. En dat in heel groot verband zowel als in klein verband, al dat men daar de noodzakelijkheid van voelt of inziet, echter zonder nieuwe goden, (die dienaren verlangen,) te begeren of te erkennen, zoals de „partij” of „het geheel.” enz.

Een stap verder in besef en eigenwaarde en men schrijft niet meer „dat de persoonlijkheid alles aan de maatschappij te danken heeft.” De maatschappij (de andere mensen) profiteren van de persoonlijkheid en omgekeerd, terwijl de persoonlijkheid in andere zin deel der maatschappij is. Wij zijn dus in feite ook ons zelf aan het bedanken en boven ons stellen.

Domela „klampte zich vast aan onderdelen” hier wordt gesuggereerd, dat Nieuwenhuis zich in geestelijke nood bevond.

Als de schrijver zich nog eens zou kunnen ontwikkelen tot anarchist, zou hij weten, dat men zich nergens aan vast hoeft te klampen. Wie altijd nog behoefte heeft aan een godheid, de kruk, waarop hij moet steunen, voor diegenen heeft vastklampen geestelijk nog alle zin, als hij zonder kruk komt te staan. Wie voor een klassenvrije samenleving is, is voor machtsvorming tegen overheersing, voor samenwerking zonder dienen. Wie de materiele en psychische gesteldheid als de beslissende factoren kan zien, of met hetzelfde recht de psychische en materiële, die is idealist en materialist zo goed als materialist en idealist. Wellicht voor de marxist onverteerbare kost, maar het zijn in feite de zaken, die meedoen en verwaarlozing van de een houdt de verwerkelijking van het gestelde doel tegen.

De Klassenvrije Samenleving.

Beantwoording.

De meest waardevolle waardering van een grote figuur is wel, dat men niet enkel oog heeft voor die kwaliteiten, welke

Er bestaat in Amsterdam een organisatie, die de „Hervormde Stadszending” heet. Het is de dames en heren, die hier deel van uitmaken, opgevallen, dat het proletariaat van deze stad — door de kerk de „allerarmsten” genoemd — voor een groot deel onder schrikbarende omstandigheden leeft. Met name de volkswijk, die als de Jordaan bekend staat, heeft hun volle aandacht. Sinds zij bemerkt hebben, dat deze wijk niet uitsluitend door zwarte handelaren wordt bevolkt, hebben zij zich opgemaakt, het zieleheil van haar bewoners te redden. (Het wil ons voorkomen, dat de kerk, van haar standpunt uit, verkeerdt doet zich niet om de zielen dezer handelaars te bekommeren — zouden die niet zwart zijn? — want dit lijkt ons juist een prachtig arbeidsveld. Wie weet, hoe vruchtdragend voor 't gehele Nederlandse volk een zendingsveldtocht juist op dit gebied zou werken.)

In „Wierings Weekblad” van 21 December 1946 nu, verscheen een artikel onder het hoofd „De Jordaners in de kerk”, waaruit wij het volgende overnemen:

„Indien ge de Jordaan eens doorkruist en niet alleen let op de romantische dingen, die er te zien en te beleven vallen, maar uw oog richt op de sociale toestanden, slaat de schrik u in 't hart. De Woningtoestanden zijn slecht: talrijke gezinnen hebben slechts één kamertje ter beschikking, waar het hele gezin moet samenleven. De kleren zijn schaars en geld om nieuwe te kopen is er niet. De onzedelijkheid is groot, en die wordt er door de slechte woningtoe-

hem tot een groot man maakten, maar daarmee op wien het lekedichtje van de Gemen ook zijn tekortkomingen en fouten in het licht stelt. De kritiek, welke deze mensen zelf voortdurend hadden, moet ook op hen zelf worden toegepast. De inderdaad grote figuur wordt daar niet kleiner door, maar het behoeft ons voor elke messiaanse verheerlijking en het zweren bij het woord des meesters.

Uit deze gezindheid werd 't herdenkingsartikel geschreven zonder een zweem van haatgevoelens of geringschatting. Zijn persoon werd juist te belangrijk geacht, dat hij kon worden volstaan met alleen een beeld van de maatschappij, die hem voortbracht. Dat men dit er toch uithaalt, bewijst alleen maar, dat men wel spellen maar niet lezen kan en de ondertoon van waardering niet kan aanvoelen. Het zou dan ook eenvoudig zijn om ter weerlegging allerlei zinnen er uit te lichten, die dan van deze hoogachting getuigen, maar men kan het beter nog eens rustig overlezen om zijn levensloop en betekenis te overzien.

Het verschil, dat aan deze aanmerkingen ten grondslag ligt, is de betekenis van de persoonlijkheid. In het algemeen indienen men zich van het anarchisme tot het marxisme ontwikkeld heeft, weet men, dat dit woord schering en inslag is bij velen, die zich achter dit dikke woord verbergen

Concurrentendominantie en Accommodatie

standen en de armoede zeker niet betekenend.

Het schijnt, dat de zending getracht heeft verband tussen de sociale omstandigheden en de onkerkheid der Jordaners te leggen. Verderop lezen wij althans:

„De dagelijkse zorgen van deze mensen zijn zo groot, dat zij aan de kerk niet denken. Hun leven is zo verkommerd en wij mogen er wel bijzeggen, in sommige gevallen ook zo bedorven, dat de kerk voor hen een heel vreemd ding is geworden.”

Waarschijnlijk gedachtig aan het oude spreekwoord, dat men meer vliegen vangt met honing dan met azijn, besloot de kerk tot waarlijk revolutionaire methoden over te gaan. Zij huurde een accordeonorkest en liet dit in de grote Noorderkerk optreden. De belangstelling was overweldigend. Alle gangpaden waren bezet, en kon letterlijk niemand meer bij. Na het concert werd het helemaal donker in de kerk. Een felle lichtstraal slechts bescheed de kansel en op die kansel stond de predikant. De schaapjes waren gevangen. En zo werd geprobeerd, via de anders zo onwillige oren, het evangelie te druppelen in de verkommerde zielen, die er nu, verazigdig en hopelijk week gestemd door de accordeonklanken wellicht ontvankelijker

voor zouden zijn dan tevoren.

De kerk wortelt in het evangelie, maar de stadszending staat niettemin met beide benen op de grond. Zij begreep, dat het zo niet door kon gaan. De vraag werd dus: hoe verder? Men vernieuwde twee met twee en moest constateren, dat de Jordaners wel uit hun krotwoningen te krijgen zijn op Zondagochtend. Zij plegen dan immers in groten getale de bijeenkomsten te bezoeken, die, aldus Wierings Weekblad, „door allerlei organisaties in bioscopen worden gegeven.” Welke deze organisaties zijn, wordt liefderijk verzwegen, maar het bijwonen van die ochtenden wordt in elk geval niet goed voor het zieleheil van de Jordaners geacht, tenminste, de zending is gaan concurreren, en begonnen, ochtenden in het „Asta” theater te geven. Op het programma van de eerste „dienst” stond natuurlijk: accordeonmuziek, verder een conferentie, een dansgroep, Piet van Egmond aan het orgel, en als spreker: Casper Casperse. Ge hebt het misschien al geraden — het evangelie school ook ditmaal in de staart. Want die Casper Casperse was niemand anders dan Dominee van Ginkel, en die jolige naam diende om de Jordaners niet kopschuw te maken. (Wij hadden het nog joliger gevonden, als hij zich Koos Gortzak

godheid, op wien men vertrouwt. Eigen kritische scholing, zelfstandige vorming der bedrijfskernen.

Doch die persoonlijkheid is niet nederge-daald uit de stratosfeer, maar heeft een ontwikkeling doorgemaakt, welke men in de maatschappelijke ontwikkeling kan na-gaan. Dat „volkomen verouderde” marxisme heeft namelijk de hebbelijkheid om niet maar zo eens iets te beweren maar ook de inhoud van elk woord en begrip na te gaan. Bij de landbouwvolkeren met hun verstarde, traditionele vormen, was van de persoonlijkheid weinig te merken. Deze ontstond eerst recht bij de handeldrijvende volken, waar ieder individu zelf moest kunnen kopen en uitzoeken. In het moderne kapitalisme is de persoonlijkheid echter zeer egoïstisch, egocentrisch en individualistisch en dat wordt veroorzaakt door de strijd die men voeren moet.

Vandaar ook 't gevoel van machteloosheid bij verschillende persoonlijkheden, die wel inzien, dat zij, op zichzelf aangewezen, volkomen machteloos zijn, maar niet beseffen, dat nu de collectiviteit de basis en voedingsbodem der persoonlijkheid geworden is.

Eerst in het communisme wordt de persoonlijkheid tot werkelijkheid en in de strijd daarvoor hebben de arbeiders hun individualisme te overwinnen.

of zo had genoemd, maar daar gaat het nu niet om. In de illegaliteit hadden wij tenslotte allemaal andere namen, en het doel heiligt de middelen).

Wij halen uit het artikel in Wierings Weekblad nog het volgende aan:

„Zo worden de mensen een ochtend uit hun misère gehaald en niet alleen op fijne wijze bezig gehouden, maar ook in aanraking gebracht met de bijbel. De methode is ongebruikelijk, en naar sommiger oordeel misschien zelfs gewaagd, maar als er nu geen andere manier is om deze mensen op te heffen uit hun misèrebestaan, waarom zal de kerk dan niet naar ongewone middelen grijpen? Wanneer er nu inderdaad maar geen andere manier was om de mensen uit hun misère op te heffen, dan zou de kerk waarschijnlijk niet naar dit „ongewone middel” hebben gegrepen. Het artikel besluit dan ook wijselijk met de woorden:

„De zending gaat er van uit, dat het christelijke woord vergezeld moet gaan van de christelijke daad: dat men niet alleen moet prediken, maar ook sociale noden moet pogen te lenigen.”

Er is één ding, waar de zending zeker niet van uitgaat, namelijk, dat wij onze eigen geestelijke en sociale noden zouden kunnen lenigen. Dit moet, ten koste van alles, voorkomen worden. De bewustwording van het proletariaat is in de loop der eeuwen met geweld, met bedrog, met chantage, met alle denkbare middelen tegengehouden — en als het niet anders gaat, dan probeert men het door middel van de zending ook graag eens met accordeonmuziek!

En dat noemt men socialisme

In Frankrijk:

Alle beschikbare militairen worden uitgezonden, of moeten zich voor uitzending gereedhouden, naar Viet-Nam om eerst de opstandige inboorlingen niet te slaan en dan orde en vrijheid te gaan verzekeren. Welke orde en welke vrijheid wordt niet vermeld.

Leon Blum, de Franse ministerpresident, heeft een nieuw experiment uitgedacht en wel 5% prijsverlaging, loonstop, verhoging van arbeidstijd met als verwachting een sluitende begroting, waarbij de staatsuitgaven door de inkomsten worden gedekt. Om verder te voorkomen, dat er meer ontvangsten dan uitgaven zouden zijn, worden millarden door het militairisme verslonden, maar dat kan bij socialistenvrijheid niet anders, omdat orde en vrijheid in de koloniën moet worden hersteld.

Het Vrije Volk, als warme en verknochte aanhanger van Blum, noemt de eensgezindheid, waarmee het Franse volk het experiment heeft opgenomen, verrassend. In zijn enthousiasme schrijft „Het Vrije Volk” verder, dat het grootste deel der Pers, de organisaties der arbeiders, de boeren en ondernemers en de progressieve politieke partijen het allen er over eens zijn, dat het experiment moet slagen. Dat de mening van de arbeiders zelf als het overgrootste volksdeel niet gevraagd wordt, spreekt bij socialistenvrijheid voor zich zelf. Of het experiment slaagt of niet, arbeiders worden altijd geslagen en als ze hun kracht en verweer in de staking vinden, worden ze als volksvijandig uitgekret.

Engeland:

Omdat het in Engeland zo mistig is, gaan de Engelse soldaten, die voor 75 Eng. ponden geronseld worden, in naam des Konings voor hun „arbeidersregering” ook al orde en rust brengen in het zonnige Palestina, door joden te geselen en als oorlogsmisdadigers op het eiland Cyprus te interneren. Tevens worden oliepijpleidingen in dat gebied beschermd en kunnen de aandeelhouders rustig van de Anglo-Persian Oil Cy rustig hun dividenden incasseren. Volgens de Nw. Apeld. Crt. is de Labourpartij geen kapitalisten vreetster. Haar voormannen hebben altijd erkend, dat niet alleen de arbeider maar ook de kapitalist, die den ondernemer het geld leent voor zijn bedrijf, zijn loon waard is. De winstprikkel of liever het dividend mag niet worden weggenomen.

De vrachtautochauffeurs staken hardnekkig voor loonsverhoging en verbetering van arbeidsvoorwaarden. Omdat hun eigen vakbondsbestuurders, die wel uit de contributies der arbeiders hun dikke bezoldiging laten betalen, het niet met die vervelende strijdwillende arbeiders eens

(Vervolg op pagina 6)

Indonesische Opbouw mogelijkheden (Politieke confrontatie)

Het is verantwoord om te zeggen, dat de arbeidersklasse zoals wij deze in de hoog ontwikkelde kapitalistische landen kennen, in Indonesië slechts een klein gedeelte van de gehele bevolking uitmaakt. Elke ordening van het maatschappelijk leven in Indonesië zal zich dus feitelijk moeten bezighouden met de organisatie van de landbouw. Als Sjahrir dan ook in „Onze Strijd“ de middelen bespreekt, om de Indonesische maatschappij te reorganiseren, zegt hij zeer nadrukkelijk, dat dit van de grond af moet geschieden, „dat wil dus zeggen vanuit de desa“. Hieruit blijkt duidelijk, dat Sjahrir de omvang van het bedrijfsleven der fabrieken op het huidige ogenblik van zo gering belang acht, dat hij feitelijk het wel en wee van de gehele opbouw afhankelijk doet zijn van de reorganisatie van de landbouw. Een dergelijke — maatschappelijk gezien — lage trap van ontwikkeling houdt echter ook in, een hiermee overeenkomende beperkte doelstelling van de in strijd gekomen landbouwbevolking. Haar doelstelling zal — zo kan worden aangenomen — waarschijnlijk niet verder gaan, dan het tot eigen bezit maken van het stukje grond, dat hun in de loop des tijds door het grootkapitaal werd ontnomen. Elke organisatie van de landbouw op moderne grondslag — dat wil dus thans zeggen: elke organisatie, die in staat wil zijn op de wereldmarkt te kunnen concurreren — moet echter inplaats van de versnippering, de centralisatie van de landbouw doorvoeren. Dit echter kan tegenwoordig alleen, indien de staatsorganen ingrijpen. Elke zelfstandige organisatie van de boeren kan hierbij niet geduld worden. Vanzelfsprekend zal de modernisering van de desa op de ingewortelde tra-

ditities van de desa-bevolking stuiten, maar — zo zegt Sjahrir — hiertegen zal strijd moeten worden gevoerd. Dit komt o.a. hierin tot uitdrukking, dat de desa-raad, indertijd door het Nederlandse gezag uit de dorpsnotabelen benoemd, die vroeger onder het koloniale bewind niet zoveel invloed had, „grotere bevoegdheden moet hebben“.

„Deze raad zal leiding moeten geven bij elk streven in de desa, deze raad zal onze maatschappelijke grondslagen moeten vernieuwen en door het toepassen van rationalisatie en efficiency de gehele desa-traditie wijzigen, zodat, ook zonder de ontwikkeling in steden en fabrieken te hebben doorgemaakt, in de desa eveneens de modernisatie haar intrede zal doen met electriciteit en machinerieën, om den desa-bewoner te helpen zijn levensstandaard te verhogen.“

Er moeten boerenbonden worden opgericht, die als voorhoede de mentaliteit van den boer zullen helpen aanpassen aan het tempo van ons streven. Niet alleen, dat deze boerenbonden dit werk op georganiseerde wijze en grootscheeps kunnen aanpakken, maar ook zullen zij de eenheid en het contact met de arbeidersbeweging onderhouden.“

Deze industrialisatie van de landbouw ziet Sjahrir als onderdeel van een groter opbouwplan. Daar de meest intensieve bewerking van de grond niet voldoende is om het gehele volk te voeden en de levensstandaard op te voeren, is het volgens Sjahrir nodig, dat er inter-immigratie, dus een meer gelijke verdeling van de bevolking over de Indonesische eilanden, tot stand wordt gebracht. Daardoor zou de overbevolking kunnen verminderen en er

ruimte komen om langs coöperatieve weg het levenspeil van de bevolking op te voeren. Daarnaast zal in een

„door de overheid gecontroleerde industrialisatie, het grootste gedeelte van het bevolkingsoverschot der desa een vast bestaan kunnen vinden als fabrieksarbeiders, wier levensstandaard omhoog zal gaan, tezamen met de algemene bloei en welvaart van onze boerenstand.“

Zowel de interimmigratie, als de industrialisatie van de desa ziet Sjahrir feitelijk als een technisch-wetenschappelijk probleem. In werkelijkheid brengt het echter meer tot uitdrukking. Wij willen hierbij niet wijzen op de ontwikkeling van Rusland, waar de „interimmigratie“ en de industrialisatie van de „desa“ een zeer hardhandig karakter kreeg. Verder willen wij wijzen op het tijdperk van de opkomst van het kapitalisme, waarbij ook de boeren van het land verdreven werden en naar de steden werden opgejaagd. Aan dit verschijnsel dat trouwens elk land, dat uit voor-kapitalistische verhoudingen treedt, doormaakt, ontkomt ook Indonesië niet. Elke industrialisatie immers vereist, dat zo snel en goedkoop mogelijk arbeidskrachten worden aangevoerd. De stormachtig ingezette industrialisatie brengt juist tot uitdrukking, dat er voorheen op dat gebied zo goed als niets bestond. De nieuwe industrie moet uit de grond gestampt worden. Er moet onder zeer moeilijke omstandigheden worden gewerkt, terwijl de reeds slechte woningtoestanden in het geheel niet berekend zijn op de grote toevloed van mensen. De lage lonen, waarvoor moet worden gewerkt, de vervreemding van het eigen stukje grond, maken bij de bevolking een nieuwe geest van verzet wakker. De voorwaarden, waaronder „emigranten“ moeten vertrekken, zijn dan ook meestal ontzettend slecht. Daarom zullen er velen zeker niet willen gaan; zij verdwijnen in de bossen; vormen „extremistische organisaties“; zij vluchten weg, indien zij reeds weggevoerd waren. Daardoor zullen de dwangmaatregelen weer toenemen en de straffen zwaarder worden. „

Wat Sjahrir zich voorstelt als een rustig proces is voor de werkende bevolking in werkelijkheid een zware aderlating, die zich onder de hevigste pijnen voltrekt. De „industrialisatie van het land“ in Indonesië zal dezelfde verschijnselen vertonen als in Engeland in vroegere eeuwen en in Rusland nog in deze eeuw. Thans zal dit echter in Indonesië nog scherpere vormen te zien geven, daar hier de staat, de centrale organisatie, als drijfkraft in een bepaalde richting moet optreden.

In het bovenstaande werd uiteengezet, wat Sjahrir's opvattingen zijn, omtrent de wijze waarop de toekomstige productie zal moeten worden geregeld. Wij leerden hieruit kennen de grote macht, die de staat volgens hem zal hebben en volgens ons ook zeker zal krijgen. Dat dit ook een politieke centralisatie vereist, is vanzelfsprekend. In een volgend artikel zullen wij ons daarom bezig houden met Sjahrir's opvattingen over „revolutie en partij“.

Symptomen van het verzet in het afgelopen jaar

Het onderstaande wil alleen heel in het kort alles wat in 1946 aan stakingen en arbeidersverzet in binnen- en buitenland heeft plaats gehad, memoreren. D.w.z. een overzicht geven in hoeverre de arbeiders in ons land en over de gehele wereld zich bewust zijn van de positie waarin zij verkeren in hun strijd tegen het zich opnieuw organiserende kapitalisme.

En zo gaan we dan 1946 in met grote stakingen in Amerika, v.n. in de auto-industrie, (General Motors en Ford), waar we constateren, dat de arbeider nog niet aan zelfstandige acties toe zijn. Zij staken alleen onder leiding der bestaande vakbeweging, die zo zeer met het kapitaal vergroeid is, dat ze een overeenkomst met de ondernemers sloot, waarin bepaald werd, dat de arbeiders een boete moesten betalen voor elke dag dat ze aan een „wilde“ staking deelnamen.

Ook uit Italië dringen geruchten door over massabewegingen: een geallieerd officier spreekt over een nog altijd bestaande partisaanoorlog, waar duizenden gedeserteerde, geallieerde soldaten aan deel zouden nemen. Toch schijnt dit alles niet te kunnen leiden tot zelfstandige, goed georganiseerde massa-acties, al worden dan ook de oude vormen hier en daar doorbroken en gaan de arbeiders over tot gewapend verzet.

In Februari krijgen we hier in ons land de Amsterdamse havenstaking en de staking op Schiphol. Deze stakingen, die spontaan uitbraken over de oude vakbeweging heen gaven toch uiteindelijk de E.V.C. de leiding. En deze doet niet anders dan de oude vakbonden: ze adviseert de staking te doen eindigen, nadat ze alle eisen der arbeiders had laten vallen, behalve de „erkenning“ van de E.V.C.

In Engels-Indië breken grote stakingen uit. Zijn zij in de aanvang zuiver economisch, later krijgen zij het karakter van een geweldige solidariteitsbeweging, met een directe politieke zin. In Bombay vooral vinden grote bewegingen plaats. Type-rend voor ons is vooral het feit, dat de Engels-Indische nationalisten zich niet achter deze beweging schaarde, maar de zijde der Engelse regering kozen en alles in het werk stelden deze beweging te onderdrukken. Immers, oorspronkelijk begon dit conflict met de eisen der Indische schepelingen voor: 1e, betere voeding, 2e, snellere demobilisatie, 3e, verhoging van soldij. Later kwam hier nog bij: terugtrekken van Indische troepen uit Indonesië, gelijkheid in betaling van Engelse en Indische schepelingen. Al gauw groeide dit uit tot verzet der vloot, die in Bombay lag en tot geweldige solidariteitsstakingen, maar het was alles nog te primitief: de grote massa sloot zich niet aan en zo smoorde dit verzet in de geestelijke onmacht van dit vierhonderd miljoenen volk.

Keren wij naar ons land terug dan zien we

een spontane staking bij „de Baronie“ uitbreken, spontaan, buiten de vakbeweging om, maar partieel en daarom beperkt tot dit bedrijf.

Eind Maart. De Rotterdamse arbeiders weigeren schepen uit Franco-Spanje te lossen, ook tegen het advies der E.V.C. in onderkruipers en verdeeldheid braken deze staking, maar dit doet aan de poging der arbeiders, hun eigen strijdwijze te vinden, niets af. Ook in Amsterdam en elders vinden regelmatig kleinere, z.g.n. wilde stakingen plaats, o.a. bij de meelfabrieken. Merkwaardig is de houding der heersende klasse; zwegen zij in de aanvang deze stakingen dood, nu gaan zij groot tam-tam slaan, terwijl zij de regering, als directie vertegenwoordigster van het zich steeds verder ontwikkelende staatskapitalisme en de vakbeweging in koor aansprakelijk stelden voor de misdadigheid van stakingen in deze tijd.

In April, de metaalbedrijven, scheepsbouw o.a., in staking, natuurlijk weer tegen de oude vakbeweging in. Intussen staken in België de zeelieden ook weer en gaat ook de Rotterdamse haven weer plat. 29 April leggen 4.000 arbeiders het werk neer, waarbij het technisch personeel van de Mij. „Nederland“ zich spontaan aansluit.

In Mei zijn het de Antwerpse dokwerkers, die weigeren besmette schepen uit Rotterdam te lossen. Al deze stakingen zijn tegen de wil der erkende vakbonden en ze leren de arbeiders in ieder geval beseffen, dat zij alleen op eigen kracht aangewezen zijn. De regering hier in Nederland, met Schermerhorn als Partij v.d. Arbeid-man aan het hoofd, weet niets beters te doen dan van Rotterdam een garnizoensstad te maken en de arbeiders te intimideren door militair machtsvertoon.

Juni. Ook in Amerika houden de stakingen aan, maar deze dragen, ondanks hun vaak zeer goede strijdmethoden zoals: directe bedrijfsbezetting, sit-down, toch nog geheel het oude karakter. De bonden beheersen de strijd nog geheel.

Immiddels gaan in ons land de stakingen verder, zeelieden staken nog altijd en ook in de textielindustrie wordt hier en daar gestaakt.

Juli 1946. In België wordt weer gestaakt in om Luik, maar ook hier weten de vakbonden, zij het niet zonder verzet, de zaak weer te onderdrukken. Bij Wilton in Rotterdam wordt het werk neergelegd; enige duizenden arbeiders verlaten het werk. Dat een belangrijk deel der arbeiders weinig vertrouwen in de oude vakbeweging heeft en dat zij, al is het dan ook aarzelend, naar nieuwe strijdmethoden zoeken, komt vooral te voorschijn in de strijd, die in ons land in de E.V.C. gevoerd wordt. In Augustus is het in Twente onrustig en gespannen; vrouwen gaan daar vooraan en wekken de arbeiders in de fabrieken

tot staking op, wat wel hier en daar gebeurt, maar zich niet uitbreidt. En dan breekt in Frankrijk een reeds lang dreigende poststaking uit. De leiding der vakbonden, die daar geheel in handen der Stalinisten is, probeert de beweging nog tot een achturige proteststaking te beperken, maar de arbeiders staken verder, zeer intensief. Zij gaan zo ver, dat zij de sleutels van kantoren en bedrijven zelf in handen houden en controle uitoefenen op alles wat in en uit gaat. Zij kiezen buiten de vakbonden om eigen stakingscomitees, die blijven bestaan ook nadat door een minister de toezegging is gedaan (waardoor de staking wordt opgeheven), dat de zaak der stakers direct in het parlement behandeld zal worden. Zal dit een inleiding zijn tot grotere bewegingen?

In België breekt een tramstaking uit, die een zeer grote omvang aanneemt, maar ten slotte een erg mager resultaat geeft, daar ook hier de vakbeweging haar rol van stakingbrekster weer eens met succes kan spelen, omdat de arbeiders het juiste inzicht over nieuwe wegen, die zij moeten gaan, nog niet verworven hebben. In Augustus breekt weer een staking bij de Antwerpse dokkers uit, die zich uitbreidt tot Gent en Brussel. Deze staking, die ontstond uit protest, omdat per 1 Oct. 6.000 dokkers ontslagen zullen worden, wordt ook hier met behulp der erkende vakbonden om hals gebracht.

Immiddels komen uit Amerika weer berichten over havenstakingen. En ook uit Italië dringen, hoewel schaars, geruchten over enorme stakingen door. In Turijn staakten alleen al 250.000 man. Daar, uit de bittere nood geboren, schijnen zich ver strekkende vormen van arbeidersverzet te ontwikkelen, waarbij gewapende bedrijfsbezetting veelal schijnt toegepast te zijn. Maar ondanks dit alles blijft het ook hier plaatselijk en van een algeheel verzet is dan ook geen sprake.

In September breken in ons land spontane stakingen uit, die vooral in Amsterdam een grote omvang aannemen en gericht zijn tegen het uitzenden van troepen naar Indonesië. Deze stakingen, die zo prachtig begonnen, heeft de C.P.N. kunnen ombuigen in een 24-urige proteststaking, waarmee tevens de uitbreidingsmogelijkheden tot een minimum beperkt bleven. Ook deze staking geeft weer hetzelfde aspect: de arbeiders vertrouwen de vakbonden niet meer, maar zijn zich van hun eigen kracht nog niet voldoende bewust en kunnen hierdoor nog niet klaar en duidelijk eigen wegen vinden. En als we dan even stil blijven staan bij Indonesië dan zien we o.a. aan de hand van een artikel in „Spartacus“ van 3 Nov. j.l. hoe hier, in dit koloniaal zo lang uitgebuite land juist de meest positieve massa-acties en bewegingen plaats hebben gevonden, gewapend verzet en algehele onteigening, der bezittingen, niet alleen van buitenlandse overheersers, maar ook van nieuwe eigen ondernemers en bezitters. Dit alles zijn feiten. Wel zullen de nieuwe Indonesische machtheb-

(Vervolg van pag. 5)

zijn, wordt 't een wilde staking genoemd, blijven de bondskassen gesloten en kunnen de vrouwen en kinderen van de stakers verhongeren. En toch zijn de chauffeurs van Oxford en Birmingham solidair en staken mee. Hun verheerlijkte arbeiders-regering vindt de staking schandelijk, omdat de levensmiddelenvoorziening stagnaert en probeert de stakers aan het werk te krijgen met de belofte, de verlangens der arbeiders eerlijk te gaan onderzoeken. Het is niet te geloven, dat ze vóór de staking nooit iets van te lage lonen en slechte arbeidsvoorwaarden gehoord hebben. Als dat zo zou zijn, hoe kan dan zo'n regering als arbeidersregering optreden, als ze niet eens weet, wat er onder de arbeiders leeft. Men zegt altijd, dat de arbeiders van staatszaken geen verstand hebben, maar de staat schijnt daarentegen van de arbeidersverlangens geen verstand te hebben.

Het Duitse proletariaat in de Britse zone kan verhongeren en doodvriezen en krijgt films te zien, waar glanzende auto's de hoofrol vervullen.

België

We weten allen wel, dat de havenstaking een wilde staking was, omdat de vakbonden hun leden in hun hemd lieten staan en de dokwerkers dus maar van hun kapitaal moesten leven. De socialistische minister stuurde soldaten, om de schepen te lossen. De dokwerkers bleven hardnekkig staken, de soldaten kosten miljoenen, de vakbonden dreigden verloren te gaan en dus werd besloten de vakbonden achter de staking te zetten, deze over te nemen en zo de stakingsleiding in eigen hand te krijgen. Na de leuze van de bonden „verder staken“, worden de bestuurders nu al ronselaars van stakers, die vrijwillig de aanbederf onderhevige levensmiddelen lossen. Vooral het woord „levensmiddelen“ veel gebruiken, dat neemt het publiek tegen de stakers in. Volgens berichten zouden zich hiervoor vele stakers gemeld hebben. Zo nog even door gaan en de regering heeft met hulp van de vakbonden de staking gewonnen. Als loonsverhoging onvermijdelijk is, dan de prijzen maar omhoog, waarna de arbeiders de staking toch verloren zullen hebben.

De havenstaking van Antwerpen

Er komen bij het conflict in de Antwerpse haven verschillende merkwaardigheden naar voren. Merkwaardigheden weliswaar die iedereen gelezen kan hebben, maar waarvan het nochtans wel de moeite loont ze nog eens even te releveren. Merkwaardig is het b.v. niet, dat deze havenarbeiders tot staking zijn over gegaan, maar merkwaardig is het wel dat het nog zo lang heeft geduurd eer ze tot staking over gingen. Merkwaardig is het ook, dat „Het Vrije Volk” van 23 Dec. '46 schreef, dat het een dramatisch moment in het leven van „den socialistischen strijder” Kammiel Huysmans moest zijn geweest toen hij als premier het bevel moest ondertekenen waarbij soldaten het werk van de stakende arbeiders moesten overnemen. Dat „deze wilde staking gebroken moet worden; als het moet door het leger. De Antwerpse dockers zal tot rede moeten worden gebracht om der wille van het landsbelang”. Nu, terwijl we dit schrijven, het conflict door de vakbonden „erkend” is, roept men op tot solidariteit met de stakers, die toch dezelfde zijn die tot rede moesten worden gebracht en moesten bukken. Merkwaardig is ook de houding en de toon in „De Waarheid”. Anders daverende artikelen over klasse-solidariteit enz., nu bijna uitsluitend een korte dagelijkse reportage omtrent de stand van het conflict. Of zou dit soms zijn oorzaak vinden in het feit, dat ook de Belgische stalinisten in feite het boven door ons aangehaalde standpunt van „Het Vrije Volk” innemen? Dan zou het natuurlijk niet langer merkwaardig zijn.

Merkwaardig tenslotte is de houding van het E.V.C.-bestuur. Hoewel de ontevredenheid onder de Rotterdamse havenarbeiders al sedert geruime tijd groot is tengevolge van nog steeds niet ingewilligde beloften, het solidariteitsgevoel met hun Belgische makkers spreekt en het mede tengevolge hiervan op enkele schepen al tot korte conflicten was gekomen, trachtte dit bestuur ijverig de onrust te sussen en te bemiddelen en liet zij blijkens het perscommuniqué in „De Waarheid” van 7 Jan. nog eens duidelijk uitkomen, dat 't slechts aan haar bemiddelend optreden te danken was dat het nog niet tot een volledige sympathie-staking was gekomen. Blijkbaar speelde hier het mysterieuze „algemeen

belang” weer parten en woog dit zwaarder dan het klasse-belang en de klasse-solidariteit. Zoals gezegd, de ontevredenheid onder de havenarbeiders is zeer groot en dientengevolge kon men hen wel enkele dagen „aan het lijntje houden”, doch daarmee was het dan ook op. De voorstellen van de Scheepvaartver. Zuid werden daarom ook dankbaar aangegrepen om aan de drang die van de arbeiders uitging tegemoet te komen en hun vat op de arbeiders te behouden. Dus werd verklaard, dat men daarmee niet accoord ging en besloten aan de havenarbeiders te adviseren om Zaterdag 11 Jan. tot een 24-urige proteststaking over te gaan. Dit komt er op neer, dat men gelijktijdig de volgende eisen stelt: onmiddellijk 10% loonsverhoging; verhoging van het garantieloon van f 30.90 tot f 36.—; extra betaling voor vuil werk; afsluiting van 'n collectief contract; medezeggenschap in de loon- en arbeidsvoorwaarden. Met belangstelling zien we de verdere ontwikkeling van dit conflict tegemoet, hoewel we eerlijk gezegd geen al te daverende verwachtingen koesteren gezien het min of meer gedwongen ontstaan en de waarschijnlijkheid, dat het tot een gelocaliseerd conflict beperkt zal blijven.

En nu we het dan toch steeds over merkwaardigheden hebben gehad, moeten wij toch nog even op een merkwaardigheid in het Antwerpse conflict wijzen. De twee vorige stakingen in de Antwerpse haven dankten hun ontstaan, evenals de laatste, aan spontaan verzet onder eigen leiding. En evenals nu droeg men op een gegeven moment de leiding toch weer aan de vakbonden over. Hier treedt het dualisme, dat nog steeds onder de arbeidersklasse levende is, zeer scherp aan het daglicht. Aan de ene kant het nog niet bewuste besef, dat men het zelf zal moeten gaan doen. Dat men eigen strijd in eigen handen moet houden. Aan de andere kant de oude sleur van het in een vakbond georganiseerd zijn en de leiding over te laten aan anderen. Men is er zo aan gewend, dat anderen voor hen spreken, voor hen beslissen, dat men feitelijk op een gegeven moment als het ware verschrikt is over hetgeen men heeft gedaan en dus gauw zich weer wendt tot de oude beproefde

vakbondsleiding, ook al heeft men de ervaring dat deze leiding zeker niet in hun voordeel heeft gewerkt. Van regeringszijde had men de nu langzamerhand bekende eis gesteld, eerst het werk hervatten en dan onderhandelen. Eerst dan ingaan op de gestelde eisen wanneer deze via de erkende vakbonden lopen. Nog te weinig heeft men vertrouwen in en besef van eigen kracht. We tasten omtrent de juiste ontwikkeling van de laatste dagen nog enigszins in het duister, maar blijkbaar heeft men van de zijde der stakers uiteindelijk het conflict met de regering en met de vakbonds- en politieke partijleidingen niet aangedurfd. Is men voor de zoveelste maal onder het juk doorgeslagen. Nu kan men natuurlijk ook het standpunt innemen, en we hoorden deze klanken reeds, dat ons standpunt onjuist is. Dat de Antwerpse stakers integendeel nu reeds een gedeeltelijke overwinning hebben behaald door dat men, ten eerste, de vakbondsleiding heeft gedwongen dit conflict te erkennen, de eisen der stakers over te nemen, de leiding in handen te nemen en, ten tweede, de steunkassen voor de stakers te openen met terugwerkende kracht. Doch voor ons blijft dan het gezegde gelden, dat een vos wel zijn haren, doch niet zijn streken verliest. De vakbonden hebben de leiding op zich genomen en zij zullen nu wel spoedig doen wat des vakbonds is, nl. hier wat af en daar wat bij teneinde zo spoedig mogelijk tot een oplossing te komen in „het algemeen belang”. Waarmede dan natuurlijk de conflictstof niet weggenomen is. Het leven voor de Belgische arbeidersklasse is, bijna meer nog dan dit voor de arbeidersklasse hier, dusdanig duur (de prijzen zijn meer dan verdubbeld), de lonen nog niet verdubbeld) dat de eisen der stakers zeker slechts als een minimum zijn te beschouwen. Hier kan niets af en een gedeeltelijke bemiddelende overeenkomst zal dan ook zeker niet als een overwinning beschouwd kunnen worden.

De leerschool voor de arbeidersklasse is moeilijk enkostbaar. Niet voor niets zegt het spreekwoord, dat men slechts leert met schade en schande. Elk stuk strijd is echter een leerschool temeer en al strijdende zal men leren dat geen duurzame overwinning bevochten zal kunnen worden of men moet het zelf doen. Vertrouwen in eigen kracht, vertrouwen in de klasse-solidariteit.

wordt een staking opgeheven, en daar breekt er weer een uit.

December 1946. Weer staken de Antwerpse dokwerkers en het schijnt nu zo te zijn, dat zij voet bij stuk zullen houden en niet van hun eisen afwijken. Noch dreigementen of beloften der regering, noch vakbeweging of Stalinisten krijgen hen aan het werk en zo kunnen we dan dit jaar-overzicht sluiten met deze staking, die momenteel nog niet geëindigd is.

bers dit gebeuren met behulp van de Nederlanders weer ongedaan trachten te maken, maar dat doet aan de waarde van deze beweging niets af. Dan hebben we in November op Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen een 24-urige proteststaking, van betekenis, daar zij gericht was, niet alleen tegen de ondernemers, maar tegen het gehele staatsapparaat en, typerend, weer met uitschakeling van de oude vakbeweging. Vandaar gaan we eind November naar Frankrijk, waar bij de Renault-

fabrieken 'n staking uitbreekt, die na twee dagen weer opgeheven wordt. Leek dit zo op het oog een klein conflict, (de arbeiders eisten het ontslag van een ingenieur), het groeide uit tot een directe bedrijfsbezetting, want pas toen de arbeiders onder eigen leiding gingen produceren, was de directie bereid te onderhandelen.

In het bezette Oostenrijk volgt de ene staking op de andere. In Oct. staakten 30.000 man, maar ook hier het zelfde beeld; hier

25 Januari 1947

Prijs 15 cent

7e Jaargang - No. 4

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f.1.95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgros 168797 te A'dam

Arbeidersstrijd in Engeland

Het nieuwe jaar is in Engeland begonnen met hevige strijd. Juist, nadat de regering met veel trompetgeschal een nieuwe „socialistische” maatregel had doorgevoerd. (de nationalisatie van de mijnen), hebben de Londense transportarbeiders metterdaad getuigd van hun ongeloof aan de „zegezingen”, welke de staat hun wenst toe te bedelen.

De voorgeschiedenis van de staking.

Reeds negen maanden geleden begonnen de arbeiders te onderhandelen met de werkgevers over hun eisen, die inhielden: verkorting van de arbeidstijd van 48 tot 44 uur per week en uitbreiding van de betaalde vacantie van zeven tot twaalf dagen per jaar. Daar resultaat uitbleef, werd de kwestie voorgelegd aan de „Central Wages Board” (centrale loon-raad). Dat lichaam bestaat uit vertegenwoordigers van beide partijen, dat wil natuurlijk zeggen van arbeiders en vakverenigingsmensen, benevens enkele „onafhankelijke” leden. In de laatste dagen van 1946 werd door de C.W.B. uitspraak gedaan. De eis van verkorting van de werktijd werd afgewezen, de betaalde vacantie werd slechts op negen dagen per jaar gebracht. Wel bestond nog de mogelijkheid om tegen deze beslissing protest aan te tekenen; de C.W.B. zou de zaak dan „nader overwegen”. Daarna zou eerst een definitieve aanbeveling aan den minister van arbeid worden voorgelegd, die de bevoegdheid heeft om bindende beslissingen te nemen.

De arbeiders hadden bitter weinig vertrouwen in de heren bemiddelaars en den „arbeiders”-minister en gingen, niet van zins zich bij de uitspraak neer te leggen, in staking.

De houding van de vakbond.

De regering besloot om troepen onder sterke politie-bewaking als onderkruipers te laten fungeren. Dit middel, om een staking te breken, had zij reeds meer met succes toegepast, nl. in November 1945, toen de havenarbeiders, tegen het advies van hun vakverenigingen, het werk neerlegden. Enkele dagen later was toen de staking geëindigd.

Deze keer ging het echter anders. De

arbeiders van de markten en andere instellingen dreigden, indien de regering bij haar voornemen volhardde, eveneens het werk te verlaten. Ondanks het feit, dat de vlees bonnen maar voor een derde konden worden besteed en ook tabak en andere producten schaars werden, nam het publiek geen vijandige houding tegen de stakers aan. En dat, terwijl de pers zeer scherp stelling nam tegen de arbeiders, met uitzondering van de Stalinistische „Daily Worker” (die anders handelde dan zijn collega's in Frankrijk in dergelijke omstandigheden een paar maanden geleden; maar toen waren er dan ook „communistische” ministers in Frankrijk, terwijl de Engelse C.P. nog steeds haar hartewens, om mee te mogen spelen in de leiding van de staat, niet vervuld ziet).

De regering onderhandelde met de vakverenigingsleiders om een oplossing te vinden. Op Zondag 12 Januari werd een bijeenkomst belegd met de afgevaardigden van het vervoerbedrijf. Vlak na het begin drong een menigte transportarbeiders langs de deurwachters naar binnen en vormden een oppositie, die duidelijk van haar mening blijk gaf. Zelfs voor den algemeenen secretaris van de transportarbeidersbond (een functie, die vroeger door den tegenwoordigen minister van buitenlandse zaken, Bevin, werd bekleed), Arthur Deaking, toonden de arbeiders allerminst ontzag en hij kreeg ongezouten critiek te horen. De vakverenigingsleiding verklaarde zich achter de eisen der arbeiders te stellen, mits de onderhandelingsmachinerie gebruikt en dus het werk hervat werd. Alle fraaie beloften hielpen echter niets. De arbeiders besloten de staking voort te zetten.

De regering zet militairen in.

Nu de pogingen, om het gevaarlijke conflict door de vakverenigingsbestuurders te doen kanaliseren en de leiding aan de

arbeiders te ontwringen, mislukt waren, kwamen de troepen. Maar de arbeiders van de markten hielden woord: Het personeel van de pakhuizen en van Covent Garden (de belangrijkste Londense groentemarkt voor groente, fruit en bloemen) en de vleesdragers sloten zich onmiddellijk bij de staking aan.

De volgende dag (14 Januari) breidde zich de beweging tot Birmingham, Liverpool en de provincie uit. In Londen legden 17000 havenarbeiders het werk neer. Het hotel- en schipperspersoneel dreigde hetzelfde te doen. Op 15 Januari was reeds meer dan de helft van de 24.000 Londense havenarbeiders in staking. Zelf-gekozen vertegenwoordigers van de 15.000 arbeiders in het levensmiddelenbedrijf besloten het werk neer te leggen, indien de regering niet binnen 72 uur de troepen had teruggetrokken.

Nieuwe poging van de vakbond.

Intussen waren de vakbondsleiders druk aan het onderhandelen met de werkgevers. Bij beide groepen was de angst, dat het conflict zich nog verder zou uitbreiden, zo groot, dat zij plotseling (na negen maanden vruchteloos redeneren!) bereid bleken tot concessies. Natuurlijk stelden zij de voorwaarde, dat de arbeiders weer braaf in het gareel zouden lopen. Maar zij beloofden een nieuwe „procedure” om in het conflict te bemiddelen. Engeland is al rijk aan instituten, zoals wij die kennen als de „Rijksbemiddelaars” of „Stichting van de Arbeid”. Omdat deze gefaald hadden in het geven van goede raad aan de „Central Wages Board”, zou er nu een soort „onder-tribunaal” komen om aan deze C.W.B. een ander advies te geven. De minister ging met deze regeling accoord, hoewel dit voor hem een moeilijke stap was, daar ook in Engeland een loonstop bestaat en deze, wilde het nieuwe arbeidsbemiddelings-tribunaal in staat gesteld worden aan de eisen van de arbeiders tegemoet te komen, moest worden doorbroken.

15 Januari hielden de vakverenigingsleiders een vergadering met het centrale comité van de Londense stakers. Aan dezen werd het nieuwe plan voorgelegd. Het bovengenoemde bemiddelingstribunaal, waarvoor het reglement was opgesteld door de werkgevers en de vakverenigingsleiders, zou uit 20 leden, tien werkgevers en tien vakbondsleiders bestaan. Als voorwaarde voor de

Uit de inhoud:

1. De Staat en de Stakers
2. Eerst klaarheid dan eenheid
3. Nationalisatie in de praktijk